

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін до Інструкції про
безготівкові розрахунки в національній валюті
користувачів платіжних послуг

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення нормативно-правового акту Національного банку України з питань безготівкових розрахунків в національній валюті користувачів платіжних послуг Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 року № 163 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Андрій Поддєрьогін) після офіційного опублікування довести до відома надавачів платіжних послуг з обслуговування рахунків інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 57

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті
користувачів платіжних послуг

1. У розділі I:

1) пункти 2, 3 викласти в такій редакції:

“2. Ця Інструкція визначає:

1) порядок ініціювання платіжних операцій з рахунків користувачів платіжних послуг (далі – користувач), які відкриті в надавачів платіжних послуг з обслуговування рахунку (далі – надавач платіжних послуг);

2) обов’язкові реквізити платіжної інструкції, на підставі якої ініціюється платіжна операція з рахунку користувача та вимоги щодо їх заповнення;

3) порядок виконання надавачами платіжних послуг кредитового переказу коштів, дебетового переказу коштів за згодою платника та дебетового переказу коштів без згоди платника;

4) порядок виконання надавачами платіжних послуг заходів щодо арешту коштів на рахунках користувачів.

3. Вимоги цієї Інструкції не застосовуються до платіжних операцій:

1) що здійснюються в межах одного надавача платіжних послуг (крім вимог до обов’язкових реквізитів платіжної інструкції користувачів та виконання платіжної операції користувачів);

2) що здійснюються з використанням емісійного платіжного інструменту (включаючи зняття готівки) крім випадку, коли реквізити емісійного платіжного інструменту використовуються для створення інформації, необхідної для ініціювання кредитового переказу або дебетового переказу, що здійснюється з/на рахунку/рахунок у форматі IBAN без участі еквайра;

3) з електронними грошима, що здійснюються між електронними гаманцями”;

2) у пункті 6:

підпункт 1 виключити;

у підпункті 2 слова “/відповідний балансовий рахунок” виключити;

3) пункт 8 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Надавач платіжних послуг платника виконує платіжні операції користувачів з урахуванням обмежень, встановлених законодавством України.”;

4) перше речення пункту 10 після слова “щодо” доповнити словом “особливостей”;

5) друге речення абзацу третього пункту 17 викласти в такій редакції:

“Надавач платіжних послуг під час виконання платіжних операцій користувачів зобов’язаний урахувати вимоги Положення про автентифікацію та застосування посиленої автентифікації на платіжному ринку, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 03 травня 2023 року № 58 (далі – Положення № 58).”;

6) розділ після пункту 26 доповнити новим пунктом 26¹ такого змісту:

“26¹. Надавач платіжних послуг отримувача після кожного зарахування коштів на рахунок отримувача зобов’язаний надати отримувачу інформацію щодо найменування/прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) платника, суми зарахованих коштів, іншу інформацію, передбачену його внутрішніми документами. Форма, порядок надання такої інформації визначаються умовами договору між отримувачем і надавачем платіжних послуг.”;

7) перше речення підпункту 4 пункту 27 після слів “у зв’язку з реорганізацією,” доповнити словами “перенесенням обслуговування рахунків в межах одного надавача платіжних послуг,”.

2. У розділі II:

1) розділ після пункту 37 доповнити трьома новими пунктами 37¹, 37², 37³ такого змісту:

“37¹. Надавач платіжних послуг платника у випадках, передбачених договором з платником, оформлює платіжну інструкцію за платника, яка повинна містити реквізити, визначені в підпунктах 1–5, 7, 8 пункту 37 розділу II цієї Інструкції та підпис надавача платіжних послуг.

37². Надавач платіжних послуг платника, після прийняття до виконання платіжної інструкції платника, має надати платнику повідомлення, що підтверджує прийняття до виконання платіжної інструкції (далі – підтверджуюче повідомлення).

Надавач платіжних послуг платника після прийняття до виконання платіжної інструкції, оформленої платником у паперовій формі, надає платнику, як підтверджуюче повідомлення, екземпляр платіжної інструкції, оформленої відповідно до пункту 27 розділу I цієї Інструкції.

37³. Підтверджуюче повідомлення повинно містити такі обов'язкові реквізити:

- 1) дата і номер платіжної інструкції;
- 2) унікальний ідентифікатор платника або найменування/прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), код платника та номер його рахунку;
- 3) найменування надавача платіжних послуг платника;
- 4) суму платіжної операції;
- 5) призначення платежу;
- 6) унікальний ідентифікатор отримувача або найменування/прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), код отримувача та номер його рахунку;
- 7) найменування надавача платіжних послуг отримувача;
- 8) дата прийняття до виконання.

Надавач платіжних послуг платника має право передбачати інші додаткові реквізити підтверджуючого повідомлення.”.

3. У розділі III:

- 1) друге речення пункту 52 викласти в такій редакції:
“Надавач платіжних послуг під час виконання платіжних операцій користувачів зобов'язаний ураховувати вимоги Положення № 58.”;
- 2) в абзаці першому пункту 57 слова та цифри “в пункті 37 розділу II цієї Інструкції” замінити словами та цифрами “в підпунктах 1–5, 7, 8 пункту 37 розділу II цієї Інструкції та підпис отримувача”.

4. У розділі IV:

1) пункт 61 викласти в такій редакції:

“61. Надавач платіжних послуг платника виконує примусове списання (стягнення) коштів:

1) із рахунків, відкритих платникам відповідно до Інструкції про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 29 липня 2022 року № 162 (зі змінами) (далі – Інструкція № 162);

2) з рахунку, відкритого за балансовим рахунком з обліку коштів за недіючими рахунками, у випадках, передбачених пунктом 82 розділу V цієї Інструкції.”;

2) пункт 63 викласти в такій редакції:

“63. Платіжна інструкція на примусове списання (стягнення) коштів, оформлена стягувачем (органом державної виконавчої служби/приватним виконавцем) в електронній або паперовій формі, повинна містити такі обов’язкові реквізити:

1) дату складання і номер;

2) найменування/прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), код платника та номер його рахунку;

3) найменування надавача платіжних послуг платника;

4) суму цифрами та словами;

5) призначення платежу;

6) підпис(и) стягувача/кваліфікований(і) електронний(і) підпис(и) стягувача;

7) найменування стягувача;

8) код стягувача та номер його рахунку;

9) найменування банку стягувача.

Підпис стягувача на платіжній інструкції, оформленій в паперовій формі, засвідчується печаткою стягувача.”;

3) розділ після пункту 63 доповнити новим пунктом 63¹ такого змісту:

“63¹. Платіжна інструкція на примусове списання (стягнення) коштів, оформлена стягувачем (контролюючим органом) в електронній або паперовій формі, повинна містити такі обов’язкові реквізити:

1) дату складання і номер;

2) найменування/прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності), код платника та номер його рахунку;

3) найменування надавача платіжних послуг платника;

4) суму цифрами та словами;

5) призначення платежу;

6) підпис(и) стягувача/кваліфікований(і) електронний(і) підпис(и) стягувача;

7) найменування стягувача;

8) найменування отримувача, код отримувача та номер його рахунку;

9) найменування банку отримувача.

Підпис стягувача на платіжній інструкції, оформленій в паперовій формі, засвідчується печаткою стягувача.”;

4) абзац другий пункту 65 замінити двома новими абзацами такого змісту:

“Банк стягувача у платіжній інструкції, оформленій стягувачем (органом державної виконавчої служби/приватним виконавцем), перевіряє заповнення реквізитів, визначених у підпунктах 6–9 пункту 63 розділу IV цієї Інструкції, а також наявність печатки стягувача, у разі оформлення стягувачем платіжної інструкції в паперовій формі, на відповідність вимогам додатка до цієї Інструкції.

Банк стягувача (відповідний орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів), якщо стягнення коштів здійснюється на бюджетні рахунки для зарахування надходжень, перевіряє у платіжній інструкції, оформленій контролюючим органом, заповнення реквізитів, визначених у підпунктах 8, 9 пункту 63¹ розділу IV цієї Інструкції на відповідність вимогам додатка до цієї Інструкції.”.

У зв'язку з цим абзац третій уважати абзацом четвертим;

5) пункт 67 викласти в такій редакції:

“67. Надавач платіжних послуг платника:

1) перевіряє заповнення реквізитів платіжної інструкції, визначених у підпунктах 2-5 пункту 63 або у підпунктах 2-5 пункту 63¹ розділу IV цієї Інструкції, на відповідність вимогам додатка до цієї Інструкції, з урахуванням особливостей, обумовлених абзацом третім пункту 67 розділу IV цієї Інструкції;

2) у випадках, передбачених пунктами 82 та 82¹ розділу V цієї Інструкції, звіряє номер рахунку платника з відповідним номером рахунку на якому раніше обліковувалися арештовані кошти та який був закритий за ініціативою платника або надавача платіжних послуг платника, або змінений за ініціативою надавача платіжних послуг;

3) відмовляє стягувачу у виконанні платіжної інструкції у випадках та порядку, установлених в пунктах 12, 27 розділу I цієї Інструкції, якщо реквізити, визначені у підпунктах 2-5 пункту 63 або у підпунктах 2-5 пункту 63¹ розділу IV цієї Інструкції, заповнено з порушенням вимог розділів I, IV цієї Інструкції та додатка до цієї Інструкції, з урахуванням особливостей, обумовлених абзацом третім пункту 67 розділу IV цієї Інструкції.”;

5. У розділі V:

1) абзац перший пункту 80 доповнити словами “, крім випадків, встановлених Законом”;

2) у пункті 82:

абзац другий пункту викласти в такій редакції:

“Документ про арешт коштів банк і надалі обліковує за відповідним позабалансовим рахунком. Кошти, арештовані на рахунку платника, банк перераховує та обліковує за балансовим рахунком з обліку коштів за недіючими рахунками для подальшого виконання платіжної інструкції стягувача в разі її надходження.”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Надавач платіжних послуг платника, у разі надходження платіжної інструкції на примусове списання (стягнення) коштів з рахунку платника, за яким раніше обліковувалися арештовані кошти та який був закритий за ініціативою платника або надавача платіжних послуг платника, має забезпечити виконання такої платіжної інструкції у порядку, визначеному розділом IV цієї Інструкції.”;

3) розділ після пункту 82 доповнити новим пунктом 82¹ такого змісту:

“82¹. Арешт, накладений на кошти, не припиняється в разі зміни номера рахунка платника відповідно до процедури зміни рахунку, визначеної Інструкцією № 162.

Документ про арешт коштів надавач платіжних послуг і надалі обліковує відповідно до вимог, установлених абзацами другим та третім пункту 82 розділу V цієї Інструкції.

Кошти, арештовані на рахунку платника, який був закритий у зв'язку зі зміною номера рахунку за ініціативою надавача платіжних послуг, надавач платіжних послуг перераховує та обліковує за новим рахунком платника для подальшого виконання платіжної інструкції стягувача в разі її надходження.

Надавач платіжних послуг платника, у разі надходження платіжної інструкції на примусове списання (стягнення) коштів з рахунку платника, за яким раніше обліковувалися арештовані кошти та який був закритий у зв'язку зі зміною номера рахунку за ініціативою надавача платіжних послуг, має забезпечити виконання такої платіжної інструкції у порядку, визначеному розділом IV цієї Інструкції.”.

6. У тексті Інструкції слова “нормативно-правового акта Національного банку з питань відкриття і закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг” у всіх відмінках замінити словами та цифрами “Інструкції № 162” у відповідних відмінках.

7. У додатку до Інструкції:

1) назву додатка після слів “Указівки щодо” доповнити словом “особливостей”;

2) у таблиці:

у колонці 2 рядка 1 слово “документа” замінити словами “платіжної інструкції”;

у колонці 3:

рядок 11 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Зазначаються найменування (повне або скорочене) відповідної установи, на ім'я якої відкрито рахунки для зарахування надходжень до державного та/або місцевих бюджетів, території та код бюджетної класифікації в разі стягнення коштів із платника податків/суб'єкта господарювання як надходження до бюджету.”;

рядок 12 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Зазначається код за ЄДРПОУ органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів [у разі стягнення коштів на підставі рішення

суду, що набрало законної сили, або рішення керівника органу стягнення (його заступника або уповноваженої особи) відповідно до Податкового кодексу України]”;

рядок 13 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Зазначається номер бюджетного рахунку, відкритого в органі, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, у разі стягнення коштів із платника податків/суб’єкта господарювання як надходження до бюджету”;

рядка 18:

в абзаці другому слова “нормативно-правовим актом Національного банку з питань застосування електронного підпису” замінити словами та цифрами “Положенням про використання електронного підпису та електронної печатки, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 20 грудня 2023 року № 172 (далі – Положення № 172)”;

третій абзац виключити;

рядка 21:

абзац перший доповнити словами “/уповноваженої особи надавача платіжних послуг у випадках визначених цією Інструкцією/іншим, визначеним внутрішніми документами надавача платіжних послуг способом, що дає змогу ідентифікувати особу, яка ініціювала платіжну операцію з рахунку”;

в абзаці другому слова “нормативно-правовим актом Національного банку з питань застосування електронного підпису” замінити словами та цифрами “Положенням № 172.”;

другий абзац рядків 24-27 виключити;

абзац перший рядку 29 доповнити словами “, або найменування органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів в якому відкрито рахунок стягувача”.